

Erfarenheter från introduktionskursen för nya medarbetare till kommunal vård och omsorg, våren 2020

Arbetsmaterial 200904

FOU nu är en samfinansierad forsknings- och utvecklingsverksamhet mellan Region Stockholm och sju kommuner i nordvästra länet. Genom praktiktäna FoU-arbete möjliggörs stärkta förutsättningar för ökad kvalitet och effektivitet inom vård och omsorg om äldre personer och vuxna med funktionsnedsättning

Detta gjorde vi

I februari konstaterades att Coronapandemin nått Region Stockholm på allvar. Insikten om att snabbutbilda nya medarbetare blev akut.

FOU nu ombads ta fram en introduktionskurs för nya medarbetare som saknade tidigare erfarenhet av vård och omsorgsarbete.

1. Ett samarbete med några kommuner startades och på 3 dagar var en första kurs med 14 deltagare i huvudsak från Solna Stad igång.
2. FOU nu ansvarade och ledde kursen. 3 dagar med teoretiska och praktiska moment innehållande; basal hygien, omvårdnad, bemötande, ergonomi och vård i livets slut.
3. Kursen utvärderades, modifierades och ytterligare 2 kurstillfällen genomfördes med deltagare från Solna och Järfälla. Inom 10 dagar hade 31 personer utbildats.
4. Parallellt med kursen etablerades stödfunktioner genom Teams så att fler fick lära och ta del av erfarenheterna samt för att öka samarbetet mellan kommuner och regionen.
5. Medarbetare från kommuner med uppdrag för personal- och kompetensförsörjning medverkade i början av kurserna och ordnade sedan liknande kurser.
6. FOU nu:s arbete övergick till att ge riktat stöd till dem som sedan höll dessa kurser.

Utvärdering

En utvärdering gjordes efter varje omgång via en enkät till deltagarna.

Utvärderingen visade att deltagarna var generellt nöjda; 9,3 av 10 möjliga poäng.

Särskilt nöjda var de med de praktiska momenten, variationen i undervisningen och att få höra praktiska exempel från arbetslivet.

”Varit väldigt bra, mycket nyttigt att ha kommunen på plats”

”Många bra historier från verkligheten”

”Det var en bra mix av prat och praktiska uppgifter”

Framgångsfaktorer

Åtta centrala faktorer visade sig ha bidragit till en praktikrelevant introduktion.

Dessa faktorer presenteras utifrån 3 områden: **innehåll**, **sammanhang** samt **process** *

Innehåll

- Teoretisk och praktisk kunskap
- Professionell förebild

Sammanhang

- Förståelse för sammanhanget där deltagarna förväntas arbeta
- Bygga på etablerade strukturer och relationer samt att kunna agera snabbt
- Gemensamt stort behov, gemensamt mål och ”känsla av betydelse”

Process

- Former för lärande utifrån deltagarnas förutsättningar
- Samskapande
- Fokus på kvalitet genom krav och förväntningar

1. Innehåll

- Teoretisk och praktisk kunskap om innehåll

- Relevant innehåll, deltagarna lär sig sådant som upplevs användbart
- De som leder beskriver och delar med sig av egna erfarenheter (extra centralt när deltagare inte har erfarenhet av sammanhanget)
- Möjliggöra att kunna fördjupa innehållet (kompetens), förklara på flera olika sätt, (pedagogisk kunskap och förståelse)

2. Innehåll

- Professionell förebild

- Teoretiskt och praktiskt lärande är svårt att omsätta i praktiken. Kursledare måste utgå från både en pedagogisk modell och professionell roll för att deltagare med begränsad erfarenhet ska uppleva kursen trovärdig.
- Den pedagogiska modellen måste innehålla professionellt förhållningssätt, kroppsspråk, etik och kommunikation. Centralt för att verka i en allvarlig praktik där människors liv och hälsa utmanas.

3. Sammanhanget

- Förståelse för sammanhanget där deltagarna förväntas arbeta

- Att anpassa lärandet efter sammanhanget och mot verkligheten, ex basal hygien i en persons eget boende i relation till hygien på ett boende/avdelning
- Att lära om vilka personer/funktioner/organisationer/verksamheter som deltagarna kommer att verka i
- Att få förståelse och lära om olika relevanta lagrum
- Att prata om svåra situationer som är kopplade till sammanhanget, ex lidande och död

4. Sammanhanget

- Bygga på etablerade strukturer och relationer samt möjlighet att kunna agera snabbt

- Utgå från etablerade strukturer och relationer och agera snabbt
- Utnyttja tiden väl. I en kris är tiden för planering och genomförande begränsad
- Korta beslutsvägar för snabbt agerande

5. Sammanhang

- Gemensamt stort behov, gemensamt mål och sense of urgency

- Upplevelsen av ett gemensamt och stort behov av alla parter
- Ett tydligt och gemensamt behov hos alla
- Alla jobbar i samma riktning och "gränser" suddas ut

6. Process

- Samskapande

- Ett samskapande, nära dialog, tidigt i processen, mellan involverade parter vad gäller innehåll, form och omfattning är centralt
- Praktikrelevans
- Aktiv ledning i kommunerna stärker förutsättningar för att kunna ta hem utbildningen till egen kommun/verksamhet. Samverkansformer via ex Teams stöttade kommunerna i att fortsätta själva med utbildningen, men kan stärkas ytterligare med ex digitala eller fysiska möten
- Att ledningen deltar aktivt stärker förutsättningarna för att kunna omforma, anpassa kursen/innehållet till egen verksamhet och organisation

7. Process

- Former för lärande utifrån deltagarnas förutsättningar

- Pedagogisk och ämnesspecifik kompetens samt att praktiskt kunna anpassa till olika former för lärande
- Blandning av teoretiska och praktiska moment. Att själv få känna på i praktiken
- Högt tempo bidrar till engagemang, fokus och intresse

8. Process

- Fokus på kvalitet genom krav och förväntningar

- Ett tydligt fokus på kvalitet genom krav och förväntningar är viktigt
- Förtydligade av krav och förväntningar på deltagarna.
Icke "lämpliga" deltagare fick gå till andra uppdrag
- Tydlighet vad avser kompetens och arbetets komplexitet
- Engagemang och känsla av meningsfullhet

Tack till alla som deltagit i utvecklandet av denna korta introduktionskurs samt summeringen av erfarenheterna med kloka synpunkter, engagemang och er kunskap